

Michelle Meyer, Bank of America: V USA začala ekonomická kríza

- CZ24 News | 26. března 2020

USA: Americká ekonomika ukončila mnohoročné obdobie nárastu a vstúpila do recesie, oznámili v Bank of America. O nevyhnutnej veľkej kríze prehovorili tiež dve ďalšie popredné finančné inštitúcie, Goldman Sachs a Morgan Stanley.

V Bank of America (BOFA) očakávajú, že to bude jedna z najväčších kríz v dejinách. HDP sa zníži o 12% už v druhom štvrtroku, čo je rekord od čias druhej svetovej vojny. Hlavné príčiny spočívajú v páde podnikateľských aktivít a poklesu spotrebiteľských výdavkov kvôli koronavírusu.

„Oficiálne vyhlasujeme, že americká ekonomika vstúpila do recesie a pripojila sa k zvyšku sveta,“ uvádza sa v správe pripravenej analytikmi na čele s prednou ekonómkou Bank of America Michelle Meyer.

Podľa jej názoru „hlboký pád už začal,“ pretože koronavírus zasiahol prakticky všetky odvetvia.

Následkom bude neodvratný rast nezamestnanosti a zníženie príjmov obyvateľstva. Počas celého druhého štvrtroka príde každý mesiac o prácu jeden milión Američanov. Nezamestnaných bude 3,5 milióna ľudí. Najviac sa to dotkne zábavného odvetvia, dopravy, hotelov a maloobchodu.

Počet žiadostí o podporu v nezamestnanosti prudko stúpol po tom, čo spoločnosti prepustili zamestnancov, ako opatrenie proti šíreniu Covid-19. Minulý týždeň prišlo 281 tisíc žiadostí, čo je dvojročné maximum (analytici neočakávali viac ako 220 tisíc). Hlavnými obeťami sú pracovníci s nízkou kvalifikáciou s hodinovou mzdou.

„Je to dôsledok pádu ekonomickej aktivity: vonkajší šok núti spotrebiteľov míňať menej peňazí, podniky majú nižšie zisky a prepúšťajú zamestnancov,“ vysvetlil Chris Rupkey, hlavný finančný ekonóm MUFG Union Bank.

Avšak, podľa jeho mienky, ide o dočasné opatrenie. Zamestnávateľia prijímú zamestnanca späť, akonáhle začne epidémia slabnúť. Nikto, ale nevie, kedy sa to stane. Biely dom pripúšťa, že boj s koronavírusom potrvá 18 mesiacov.

Dve ďalšie popredné americké banky, Goldman Sachs a Morgan Stanley, tiež oznámili začiatok recesie. V Morgan Stanley považujú za „základný scenár,“ tohtoročné spomalenie rastu globálneho HDP o 0,9%. V Goldman Sachs sú ešte pesimistickejší: ich prognóza znie 1,25%.

Varoval pred tým tiež Ústav medzinárodných financií (IIF), ktorý sídli vo Washingtone. Podľa posledných dát bude mať svetová ekonomika v roku 2020 nárast nie 1,6%, ale len 0,4%.

IIF podstatne znižuje prognózu už druhýkrát za mesiac.

Na začiatku marca hovorili experti o 2,6%. Dnes sú presvedčení, že kríza postihla tretinu globálnej ekonomiky. K recesii došlo v USA, EÚ a Japonsku, na ktoré pripadá 15,1%, 11% a 4% svetového HDP. Podľa mienky IIF bude pád pokračovať minimálne do polovice roka.

O tom, že sa rast americkej ekonomiky zastavil, informovala tiež jedna z najväčších amerických ekonomických vysokých škôl UCLA Anderson. Myslia si tam, že zmeny k lepšiemu môžeme očakávať až na konci septembra. Ekonomika USA sa prepadne v druhom štvrťroku o 6,5% a o 1,9% v treťom.

Pripomeňme, že za recesiю považujú ekonómovia dve po sebe idúce štvrťroky negatívneho ekonomického rastu meraného HDP, čiže hodnotou všetkého tovaru a služieb v krajine.

V Bank of America zdôraznili, že hĺbka pádu a rýchlosť nasledujúcej obnovy ekonomiky priamo závisí od účinnosti štátnej politiky. „Federálna rezerva má zabezpečiť likviditu finančného systému, kdežto federálna vláda sa má venovať kríze likvidity v reálnom sektore,“ vyzvali ekonómovia BOFA.

Ekonomiku dobije bridlica

Analytici konštatujú: s problémami takého rozsahu sa americká ekonomika nestretla nikdy. Ani po teroristických útokoch 11. septembra a ani v čase „veľkej recesie,“ v roku 2008. Nezamestnanosť vtedy predstavovala 10% a HDP kleslo o viac ako štyri percentá.

Ale dnes môže nezamestnanosť podľa predpovede amerického ministra financií Stevena Mnuchina dosiahnuť až 20%, keď vláda nepodnikne agresívne opatrenia, aby oslabila ekonomický dopad pandémie.

Magazín The Hill píše, že ekonomické následky epidémie v USA značne vyhrotili spor medzi Ruskom a Saudskou Arábiou na ropnom trhu. Je už jasné, že za prvú obeť cenovej vojny padne americký bridlicový priemysel.

„Aj keď vedenie OPEC stále ešte dúfa, že pád cien zohrá úlohu katalyzátora v zmierení dvoch veľkých ropných štátov, nemieni Putin podľa všetkého rýchlo ustúpiť,“ myslí si Helima Croft, ktorá sa venuje surovinovej stratégii v RBC Capital Markets. „Zdá sa, že Rusko chce zlikvidovať podiel na trhu amerických bridlicových spoločností v reakcii na sankcie USA.“

Analytička pripomína, že sa v Trumpovej administratíve „neraz pochválili schopnosťou trestať zahraničnopolitických odporcov prudkým znížením exportu ich ropy, a pritom sa uhájiť pred cenovým vplyvom vďaka solídnym domácim dodávkam energetických zdrojov,“.

Lenže terajšie ceny americkej bridlicovej spoločnosti, na rozdiel od saudských a ruských ropných firiem, neprežijú. Pokles v energetike a strata štatútu najväčšieho svetového výrobcu ropy zasadí mocnú ranu celej ekonomike.